

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yüksek sulama ücretleri, biriken borçlar ve sulama altyapısındaki sorunlar nedeniyle çiftçilerin üretimi sürdürmekte ve sulama suyuna erişmekte güçlük çektiği yönünde şikâyetler bulunmaktadır.

Topçu Gündaş Suruç Sulama Birliğinin 2026 yılı tarifesinde pamuk için dekar başına 3.590 TL, mısır için 2.690 TL, buğday ve arpa için 1.490 TL sulama bedeli belirlendiği basına yansımıştır. Bu ücretlerin hangi maliyetlere dayandığının, DSI tarafından nasıl denetlendiğinin ve çiftçilerin ödeme gücüyle uyumunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 9'uncu, 10'uncu ve 18'inci maddeleri uyarınca sulama birliklerinin tarifeleri DSI'nin onayına tabi olup birlikler kâr amacı güdemez ve denetime tabidir. Anayasa'nın 44'üncü ve 45'inci maddeleri çerçevesinde tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin ve üreticinin korunmasının sağlanması kamu makamlarının sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Suruç'ta Topçu Gündaş Suruç Sulama Birliği ve sulama hizmeti sağlayan diğer kuruluşlar tarafından 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında uygulanan sulama ücretleri ürün, dekar ve varsa kullanılan su miktarı itibarıyla nedir? Yıllık artış oranları kaçtır? Bu tarifeler DSI tarafından hangi tarihlerde, hangi maliyet hesapları esas alınarak onaylanmıştır?
2. Topçu Gündaş Suruç Sulama Birliğinin 2026 yılı tarifesinde belirlenen ücretlerin ne kadarı enerji, bakım ve onarım, personel, finansman ve diğer giderlerden kaynaklanmaktadır? Birliğin 2023-2026 dönemindeki yıllık elektrik tüketimi, enerji harcaması ve toplam sulama alanı nedir? Ücret artışları bu verilerle karşılaştırılarak denetlenmiş midir?
3. Suruç'ta 2023-2026 döneminde sulama hizmet bedeli borcu bulunan çiftçi sayısı yıllar itibarıyla kaçtır? Toplam borcun anapara, gecikme bedeli ve diğer kalemlere göre dağılımı nedir? Bu dönemde kaç çiftçi hakkında icra takibi başlatılmış ve toplam ne kadar alacak takibe konu edilmiştir?
4. Suruç'ta sulama borcu nedeniyle su verilmediği veya sulama hizmetinin kısıtlandığı çiftçi bulunmakta mıdır? Varsa 2023-2026 döneminde kaç çiftçi ve kaç dekar arazi bu uygulamadan etkilenmiştir? İşlemlerin dayandırıldığı mevzuat ve kararlar nelerdir; çiftçilere hangi usulle bildirim yapılmış, kaç itiraz kabul edilmiştir?

5. Suruç'ta borç nedeniyle uygulanan kısıtlamalar ile arıza, bakım veya su yetersizliğinden kaynaklanan kesintilerin ekim ve hasat arasındaki kritik dönemlerde ürün kaybına yol açıp açmadığı araştırılmış mıdır? Etkilenen arazi büyüklüğü, ürün miktarı ve tespit edilen zarar tutarı nedir? Bu nedenlerle yapılan kaç tazminat veya telafi başvurusu hangi sonuçlarla karşılanmıştır?
6. Suruç sulama sisteminde şebeke eksikliği, bakım ve onarım yetersizliği, basınç düşüklüğü veya su kayıpları nedeniyle sulama hizmetinden yararlanamayan kaç çiftçi ve kaç dekar arazi bulunmaktadır? Sorunlu mahalle ve güzergâhlar hangileridir? Bu eksiklikler için 2023-2026 döneminde ne kadar kaynak ayrılmış, hangi çalışmalar tamamlanmış ve kalan işlerin bitirilmesi için hangi tarihler belirlenmiştir?
7. Topçu Gündaş Suruç Sulama Birliği hakkında 2023-2026 döneminde DSİ veya Bakanlığınızca tarife belirleme, maliyet hesapları, tahsilatlar, harcamalar ve hizmet sunumu yönünden hangi tarihlerde denetim yapılmıştır? Kaç mevzuata aykırılık veya mali usulsüzlük tespit edilmiş, bunlar hakkında hangi idari veya adli işlemler uygulanmıştır? Tespit edilen eksikliklerden kaç giderilmiştir?
8. Suruç'ta sulama ücretleri ile çiftçilerin ödeme gücü arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi, biriken borçların yapılandırılması, ödeme tarihlerinin hasat dönemine uyarlanması ve suya erişimin korunması amacıyla hangi somut tedbirler uygulanmıştır? Bu tedbirlerden kaç çiftçi yararlanmıştır? 2027 üretim dönemine yönelik ilave destek veya finansman düzenlemesi hazırlanmış mıdır? Hazırlanmışsa kapsamı, ayrılan kaynak ve uygulama takvimi nedir?